

Тихоступ Дар'я
магістрант спеціальності «Фінанси,
банківська справа та страхування»
Науковий керівник: **Сус Ю.Ю.**
к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту
Житомирський національний агроекологічний університет

МОЖЛИВОСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Бюджетування є головним етапом економічного управління підприємством, а також сприяє оптимізації ресурсів підприємства, його фінансових потоків. Впровадження бюджетування для господарюючого суб'єкта допомагає підвищити його конкурентоспроможність. Варто зазначити що бюджетування спрямоване саме на координацію економічних процесів, це є важлива ланка між оперативним та стратегічним управлінням господарських операцій на підприємстві.

Важливим значенням для функціонуючого підприємства є вміння правильно розраховувати ефективність ресурсів: матеріальних, фінансових, трудових та інтелектуальних, а також джерела їх надходження. Також потрібно вміти прогнозувати економічні та фінансові кінцеві результати. Аналізуючи ринок, підприємство обирає свою унікальну стратегію і дає можливість отримати певні результати для фінансової стабільності підприємства. Бюджетування є загальною системою заходів що допомагає покращити всі сторони діяльності підприємства такі як: збут, фінанси, постачання, виробництво, а також координує їх. Можна акцентувати, що приймаючи певні рішення на рівні менеджменту, застосування бюджетування дає можливість збільшення прибутку, мінімізувати витрати та збалансувати фінансові ресурси за напрямками їх використання.

На перших етапах при застосуванні методики бюджетування, можуть виникати деякі труднощі, які пов'язані з певними умовами: по перше, це головні цілі діяльності підприємства, по друге, для чого потрібне

впровадження планування на підприємства і по третє, і чи дійсно це впровадження буде доцільним для цього підприємства.

Складання фінансового плану є важливим для підприємства, адже при його допомозі можна контролювати свої витрати та надходження. Неможна недооцінювати фінансове планування, адже багаторічний досвід вітчизняних та закордонних фірм показує нам, що його відсутність або некомпетентне використання може призвести до великих незапланованих економічних втрат, ризиків, не підпорядкованими ніякими поясненнями.

Бюджет це зазвичай оперативний фінансовий план, який розробляється на один рік і відображає в собі надходження та витрати за господарськими операціями. Розробка бюджетів спрямована на вирішення певних задач таких як: по перше, визначити об'єм та склад витрат, та забезпечити покриття цих самих витрат фінансовими ресурсами із різних джерел [2, с. 94].

Головною метою бюджетування на підприємстві є прогноз показників в майбутньому, для оптимального досягнення цілей підприємства. Задача бюджетування має забезпечувати певного результату для даного підприємства в плановому періоді [3, с. 213].

Вважаємо, що позитивним є те, що в Україні все ширше впроваджують для роботи на підприємствах такі програмні продукти як Microsoft Ахарт, Excel, хоча ці продукти і коштують дорого, але вони необхідні для застосування (мається на увазі повний пакет програм, а не тільки окремі модулі). Також комплексні програми, як Comshare MPC, OracleFinancialAnalysEr, SyteLineBudgeting, HiperionPillar, а також інші продукти компанії Інталев-Україна [4, с. 43]. Характерною рисою цих впроваджень поліпшуються калькулювання видатків та надходжень, зменшуються витрати робочого часу, можливість прогнозування показників діяльності підприємства в майбутньому, на базі статистичних даних за минулі роки.

В процесі бюджетування можна виділити два основних питання:

- чого хоче досягти підприємство в майбутньому? Тобто обґрунтовують якусь певну мету діяльності підприємства (це може бути збільшення реалізації продукції, рівня рентабельності, підвищення рівня кваліфікації працівників, тощо);

- та яким чином буде досягнуто цих цілей? Це розробка нових продуктів, пошук нових ринків збуту.

Існує два методи розробки бюджетів, це синхронне планування та послідовне. Синхронне планування розробляє і координує бюджети на різних рівнях його спрямування. Досить енергозатратна процедура, що передбачає собою певні видатки, але якщо вже застосовувати цей метод, з ним можна досягнути максимального ефекту оптимальних бюджетів, також на всіх етапах зменшуються протиріччя між підрозділами на підприємстві узгоджуються питання стосовно ефективної діяльності підприємства. Якраз таки при його відсутності існувала би загроза для керівників врахування власних інтересів, що не завжди відповідало інтересам організаційним.

Велике підприємство, яке має високий рівень диверсифікації, може впроваджувати метод послідовного бюджетного планування. Цей метод розробляється у логічній послідовності надходжень та видатків, з метою сформування зведених бюджетів підприємства. Такий вид планування починається з так званого «вузького місця» на підприємстві. Це означає, що в першу чергу послідовне бюджетне планування буде починатися з проблемного місця. Якщо проблема в закупівлі матеріалів чи в реалізації продукції, то це питання стане для формування бюджету продажу або бюджету матеріалів.

Отже, можна зробити підсумок, підприємству важливо визначати потребу у фінансових, матеріальних а також інших ресурсах, прогнозувати витрати та надходження, розраховувати ефективність ресурсів та їх кінцевий результат.

За його допомогою поліпшуються система управління фінансових потоків, підвищується конкурентоспроможність підприємства, збільшуються

прибутки та зменшуються ризики неочікуваних фінансових втрат. Щоб система бюджетування більше застосовувалася на практиці, потрібно більш вимогливо підійти до питання підбору кадрів, впроваджувати нові технології для свого підприємства, здійснювати постійний фінансовий контроль.

Список використаних джерел

1. Карасева И. М. Финансовый менеджмент: учебник «Менеджмент организаций». М.: Омега-Л. 2006. 335 с.
2. Бланк И. А. Управление прибылью. К.: «Ника-Центр». 1998. 544 с.
3. Добровольський Е. Бюджетирование: шаг за шагом. СПб.: Питер. 2005. 448 с.
4. Ілляшенко Т. О. Бюджетування як напрямок удосконалення системою управління діяльністю підприємств. Вісник СумДУ. Серія «Економіка». №3. 2012. с. 36-44.

Тишинський М. О.,
студент 2 магістерського рівня
спеціальності «Економіка»
Науковий керівник: **Федорчук Н. В.**,
канд. екон. наук, доцент кафедри економіки,
підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ЛОГІСТИЧНА КОНЦЕПЦІЯ РОБОТИ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Транспортне підприємство, як самостійно господарюючий суб'єкт на ринку транспортних послуг, або у статусі власності фірми-виробника ринкових товарів, свою ефективність буде визначати продуктами, які користуються попитом на ринку. І тому вимоги підпорядкування економічних інтересів потребам кінцевих споживачів на ринку залишаються головним для